

การพัฒนาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Development of Thai Language Learning Activities Package
on Principles of Language Usage to Enhance Ability
to Read and Write Thai for Six Grade Students

ทัศนทยา บังวัน¹ กรรณิการ์ ทองรักษ์² ศุภรัตน์ มิ่งสมร³

Tattaya Bangwan, Kannika Thongrak, Sukolrat Mingsamorn

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องหลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 4) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มเดียว สอบก่อนเรียนหลังเรียน ขั้นตอนการวิจัย 1. สร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 2. ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 23 คน โดยสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษา จำนวน 3 ชุด แบบวัดความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระและแบบกลุ่มเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 82.79/81.44 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง

Received: 2022-06-25 Revised: 2022-08-24 Accepted: 2022-08-24

¹ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Education, Northern College.

Corresponding Author e-mail: Tattaya1111@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Education, Northern College

³ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Education, Northern College

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords) : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษา; การอ่านและการเขียนภาษาไทย

Abstract

The purposes of this study were 1) to create and find effective Thai language learning activities package on principles of language usage to enhance ability to read and write Thai for grade 6 students by the criterion at 80/80. 2) compare the ability of reading and writing Thai between Pre-test and Post -test. 3) compare the studying achievement on using Thai language learning activities package on principles between Pre-test and Post -test. 4) study the students' satisfaction to the instruction on using Thai language learning. The research was Experimental Research; One-Group-Pretest-Posttest Design. The study was divided into. 1: Develop and find out the efficiency Thai language learning activities package on principles by the criterion at 80/ 80. 2: Experimented the learning activities Thai language learning activities package. The six grade students 23 sampling students who were studying in the first semester in 2021 of Ban Mae Om Ki School. The studying tools were 1) 3 sets of Thai language learning activities package on principles of language usage to enhance ability to read and write Thai. 2) achievement test and 3) satisfaction questionnaire, analyzing the data by using percentage Dependent t-test and mean. The results were as follows: 1) Thai language learning activities package on principles of language usage to enhance ability to read and write Thai for grade 6 students was higher than the criterion at 82.9/81.44 2) The ability of reading and writing on using Thai language learning activities package on principles of language usage to enhance ability to read and write Thai for six grade students; Post-test was significantly higher than Pre-test at level .05 3) The studying achievement on Thai language learning activities package on principles of language usage to enhance ability to read and write Thai for grade 6 students; Post-test was significantly higher than Pre-test at level .05 4) The students' satisfaction to the instruction was appropriate at high level.

Keyword: Thai language learning activities package on principles of language usage; read and write Thai

บทนำ (Introduction)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

วิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของเด็กไทย จึงได้บรรจุไว้เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้สอนต้องศึกษาวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น จัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้รายปี สาระการเรียนรู้รายปีและจัดทำคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจก่อนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องดำเนินการ ดังนี้ 1. เลือกรูปแบบจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายน 2. คิดค้นเทคนิคกลวิธีการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถคิดค้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาวิชา ความสนใจและวัยของนักเรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และช่วงชั้น เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน 3. จัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ผู้สอนสามารถเลือกนำมาใช้หรือปรับใช้โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของนักเรียน เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ครูควรจัดให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านและเขียนอย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้ ความคิด การตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่กล่าวว่า การอ่านและการเขียน เป็นทักษะที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านหนังสือเป็นการฝึกให้สมองได้คิด เป็นการแสวงหาความรู้ความเพลิดเพลินก่อให้เกิดความเข้าใจแนวคิด อารมณ์และจินตนาการ นอกจากนั้น การอ่าน มีบทบาทสำคัญในการศึกษาเล่าเรียน ด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถทางการอ่านทั้งสิ้น และการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญ คือ การสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ข่าวสารและจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าทั้งการอ่านและการเขียนมีความสำคัญเพราะเมื่อคนอ่านออกเขียนได้ก็มีความรู้ สามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การอ่านจะทำให้เกิดความสนใจใฝ่รู้และก้าวหน้า

เหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน ดังนั้นการเรียนภาษาไทยต้องใช้ทักษะที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งฟัง พูด อ่านและเขียน จะต้องทำการฝึกฝนทุกทักษะอย่างจริงจัง จึงทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้น

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษาไทย เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล จนถึงการพัฒนาทักษะให้ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ สุนันทามัน เศรษฐวิทย์ (2549) นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยได้ เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา ดังที่ รัตนา บุตรอุดม (2559) และกัลยวรรณ ฉันทจิตปรีชา (2561) พบว่า การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่ทำให้การเรียนประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่ง ชุดกิจกรรม เป็นสื่อนวัตกรรมที่ได้พัฒนามาจากวิธีการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธี เข้ามาประสมประสานให้กลมกลืนกันได้อย่างพอเหมาะ นับตั้งแต่การเรียนรู้ด้วยตนเอง การร่วมกิจกรรมกลุ่ม การใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้เรียนไปที่จะน้อยมีโอกาสคิดใคร่ครวญ มีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง ได้ลงมือปฏิบัติจริง และผู้เรียนมีโอกาสภาคภูมิใจในความสำเร็จ โดยการทราบผลย้อนกลับทันทีหลังประกอบกิจกรรมนั้น ๆ สอดคล้องกับนิธิวดี เพียรรักกิจการค้า (2554) ได้สรุปว่า ประโยชน์ของชุดกิจกรรม มีดังนี้ ช่วยให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียน และช่วยลดภาระงานของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์พิมล แสนนาม (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/83.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจในการเรียนในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่าปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ย 44.96 ปีการศึกษา 2562 คะแนนเฉลี่ย 36.08 และปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ย 45.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายสาระพบว่า สาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนา เนื่องจากคะแนนเฉลี่ย

ต่ำได้แก่ การฟัง การดู และการพูด การอ่าน วรรณคดีและวรรณกรรม หลักการใช้ภาษาไทย และการเขียน ซึ่งถือว่ายังไม่ถึงเป้าหมายที่โรงเรียน ได้ตั้งไว้ และจากการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ 80 (โรงเรียนบ้านแม่อมกิ, 2563) จากสภาพปัญหาดังกล่าว นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาภาษาไทยต่ำ ผลคะแนนทดสอบระดับชาติยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และยังขาดทักษะเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยในเรื่องหลักภาษา ด้านคำ และหน้าที่ของคำ ซึ่งเห็นได้จากระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขอบเขตการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลในตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 42 คน

3. เครื่องมือการวิจัย

3.1 แบบประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้และองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (แต่ละองค์ประกอบ) ได้แก่ ความชัดเจน ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และการใช้ภาษา ในการบรรยายองค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรม ซึ่งได้แก่ คำชี้แจง ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบทดสอบ เฉลยแบบทดสอบ

3.2 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับประเด็นในการประเมิน คือ การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (ในภาพรวม) ความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้อง และการใช้ภาษาในการบรรยายองค์ประกอบต่าง ๆ

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พร้อมทั้งนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, 2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยลงความเห็นตามแบบประเมินที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) และนำคะแนนจากแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ มาหาค่าเฉลี่ยและใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม และนำไปหา

ประสิทธิภาพกับนักเรียนจำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 9 คน และ กลุ่มที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 30 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ค่าประสิทธิภาพ E1/E2

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบ One group Pretest – Posttest Design

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบคือ คำชี้แจง วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม ใ้ความรู้ ใ้กิจกรรม เฉลยใ้กิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 3 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง พยางค์และคำ ชุดที่ 2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำนาม ชุดที่ 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำสรรพนาม

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาคูณลักษณะที่ต้องการประเมิน ได้แก่ ความสอดคล้อง ความเหมาะสมและข้อคำถาม เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ความถูกต้องของเกณฑ์ให้คะแนน ว่ามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบด้านเนื้อหาการใช้ภาษา นำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ลงความคิดเห็น มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปนำไปใช้ในการวิจัย ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ เท่ากับ 0.80 และ 1.00 ซึ่งถือเป็นค่าที่ใช้ได้

3.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา

3.3.1 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยตามระดับพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัยเป็น 6 ระดับตามแนวคิดของบลูม (Bloom, 1956) ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาความ

สอดคล้องระหว่างเนื้อหากับระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของข้อคำถาม และความเหมาะสมของตัวเลือก

3.3.2 นำคะแนนจากแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปนำไปใช้ในการวิจัย ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ เท่ากับ 0.80 และ 1.00 ซึ่งถือเป็นค่าที่ใช้ได้

3.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่อมกิติไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.4 นำคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย มาหาค่าความเชื่อมั่นในรูปของสัมประสิทธิ์การสรุปร่าง (Generalizability Coefficient : p^2) ของครอนบัก

3.5 นำคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มาหาค่าดัชนีค่าความง่ายของข้อสอบของฮอปกินและแอนทิส และดัชนีค่าอำนาจจำแนกของคิวดัน พบว่า มีค่าความง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.48 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR.20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่อมกิติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ

4.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควบคู่กับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 3 ชุด เวลา 20 ชั่วโมง

4.3 เมื่อนักเรียนจบเนื้อหาในแต่ละชุด นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความรู้หลังเรียนในแต่ละชุด

4.4 หลังจากดำเนินการสอนครบ 5 ชุดกิจกรรมแล้วนักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนและให้นักเรียนตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมาหาผลต่าง โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent)

4.5 ตรวจสอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2

5.2 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติ t – test dependent

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องใช้ได้ (IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00) ส่วนค่าความเหมาะสมของชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53) และมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 คือ 81.19/82.33

2. ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 26.26 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 35.15 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 12.96 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 23.74 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40 / S.D = 0.51$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประเด็นที่ควรนำมา ดังรายละเอียดการอภิปราย คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ $82.79 / 81.44$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ $80/80$ อาจเนื่องมาจากสาเหตุด้านเนื้อหา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา ได้ผ่านการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดจากหนังสือเรียนรายวิชา พื้นฐานภาษาไทย และมีการปรับปรุงในแต่ละขั้นตอนอีกทั้งได้ผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยตรวจสอบเครื่องมือและประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ให้เครื่องมือต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังได้ ใช้เวลาและกระบวนการในการดำเนินการทดลอง 3 ครั้ง คือ แบบเดี่ยว แบบกลุ่มเล็กและแบบกลุ่ม ใหญ่ ควบคุมไปกับการปรับปรุงแก้ไขทุกครั้งที่มีการประเมินประสิทธิภาพออกมา ก่อนที่จะนำมาใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ในขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพนั้น เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวคิดของสุรวรรณ ชัยเพชร, วัฒนา รัตนพรหม และประสิทธิ์ ทองแจ่ม (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเขียนสะกด ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพของกระบวนการและของผลผลิต เท่ากับ $84.77/82.50$ สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยัญพัชร แก้วศรีไตร (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรม เรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เรื่องคำและหน้าที่ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เรื่องคำและหน้าที่ ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $80.56/80.65$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ $80/80$ และสอดคล้องกับงานวิจัยทิพย์ฉัตร พละพล (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ $83.57/87.83$ ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $80/80$

จากการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการนำไปทดลองแบบรายบุคคล (One-to-one-Tryout) กับนักเรียน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา และความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละชุด ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนอยู่

ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แต่ผู้วิจัยต้องพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม จากนั้นนำไปทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) กับนักเรียนจำนวน 9 คน พบว่า ได้ผลการประเมินประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เท่ากับ 81.20 / 81.11 ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นทำให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนำข้อสังเกตจากการจัดการเรียนการสอน การสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนระหว่างเรียน ในการเรียนจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย นำไปปรับปรุงและแก้ไขในการ ทดลองกับนักเรียนแบบภาคสนาม (Field Tryout) จำนวน 30 คน ซึ่งได้ผลการประเมินประสิทธิภาพ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เท่ากับ 82.79 / 81.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80

2. ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 26.26 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 35.15 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ชุดกิจกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้แต่ละวัยได้เรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามใบความรู้ ใบกิจกรรม และด้วยชุดกิจกรรมจะสร้างความคงทนในการจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน เขียน ภาษาไทยโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะ ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำหรับโรงเรียนที่ได้รับการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและพัฒนาความสามารถในการอ่าน เขียน ภาษาไทยโดยใช้ ชุดฝึกเสริมทักษะตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และ 3) ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจากใช้ชุดฝึกเสริมทักษะความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 จำนวน 368 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบคลัสเตอร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาความสามารถในการอ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 95.12 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาก่อนและหลังการใช้ ชุดฝึกเสริมทักษะตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดก่อนเรียน และ หลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 12.96 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 23.74 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้ง

สองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เทคนิควิธีการสอนและการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีการวัดและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัดและจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ โดยมีวิธีหรือกระบวนการ สร้างและออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียนโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กรรมการและผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงทำให้เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่นำไปใช้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีตลอดจนพื้นฐาน ทางด้านการสร้างแผนที่เป็นระบบและขั้นตอน และมีระบบวิธีการที่เหมาะสม มาวิเคราะห์ และนำมาตราฐานการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระพงษ์ ฉันทพจน์ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปข.) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลนาฏ วิฑูรานุจร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนแร่วิทยา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนดอนแร่วิทยา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด และครูได้แจ้งผลการประเมินแบบทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนทราบทันที ซึ่งการที่ได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง อีกทั้งการได้รับการเสริมแรงทางบวกจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทาริกา สมพงษ์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการกำกับตนเอง ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.72) 4. ความสามารถในการกำกับตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการกำกับตนเอง ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.65) สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยพัชร์ แก้วศรีไตร (2563 : 153) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เรื่องคำและหน้าที่ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.56) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระพงศ์ ฉันทพจน์ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปข.) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อบทเรียนช่วยสอนนี้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย การจัดลำดับเนื้อหามีความเหมาะสม อีกทั้งยังมีความเชื่อมโยง บทเรียนในแต่ละบท ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริงของนักเรียนระหว่างเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มอ่อนจะมีการเรียนรู้ช้า และไม่ค่อยสนใจเรียน ทำให้บางครั้งงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนด การเสริมแรงจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อมีการเสริมแรง จะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

2. ควรมีการวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการสอน เช่น ศึกษาการทำความเข้าใจนักเรียน การจัดเตรียมสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ให้หลากหลาย ใช้นวัตกรรม และมีความเหมาะสมกับนักเรียนและสภาพของโรงเรียน ฝึกใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและควรเสริมแรง เพื่อการจัดการเรียนรู้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษา ในเนื้อหาอื่น ๆ และระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นร่วมด้วย เช่น กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม การพัฒนาทักษะการคิด ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปเปรียบเทียบกับการสอน โดยวิธีอื่น หรือเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต่างรูปแบบกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัลยวรรณ ฉันทจิตปรีชา. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอดที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จิระพงศ์ ฉันทพจน์. (2561). *บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.)*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการอ่าน เขียน ภาษาไทยโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะ ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำหรับโรงเรียนที่ได้รับการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 12(2), 63.
- ทิพย์ฉัตร พละพล. (2562). *การพัฒนาชุดการสอนภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นิธิวดี เพียรรักกิจการค้า. (2554). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์แบบปฏิบัติการเรื่องโจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์พิมล แสนนาม. (2553). *การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตนา บุตรอุดม. (2559). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ภาษาถิ่น ในชีวิตประจำวัน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนบ้านแม่อมก. (2563). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2563*. โรงเรียนบ้านแม่อมก.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิมลนาฏ วิฑูรจากร. (2561). *การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ชนิดของคำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านดอนแรดวิทยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

- สร้อยอุทัย แก้วศรีไตร. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เรื่อง คำและหน้าที่ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2549). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.